

IVN Weert e.o. Beleidsplan 2017 – 2021.

Samenvatting

De hoofdzaken van het afdelingsbeleid voor de komende jaren zijn:

- Waar mogelijk aansluiten bij het beleid van de landelijke vereniging IVN en Regio ML (Midden Limburg).
- Bieden van activiteiten om bewoners uit ons hele werkgebied te betrekken bij (de natuur in) hun eigen leefomgeving (Het Kempen -Broek).
- Activiteiten op maat uitbreiden.
- Cursussen uitbreiden in thema en aantal (ook via regio ML)
- Bekijken wat de beste aanpak is om jeugd en jongeren een goed programma te bieden en waar mogelijk bij het IVN Weert e.o. te betrekken.
- Onderzoeken of er behoefte en mogelijkheden zijn voor nieuwe activiteiten.
- Verder versterken van ons imago en naamsbekendheid via promotie en door verbreding en verdere verbetering van de activiteiten en het bereiken van nieuwe doelgroepen.
- Doorzetten van het ingeslagen beleid m.b.t. werving, deskundigheidsbevordering en actief en betrokken houden van de leden.
- Doorzetten van het beleid m.b.t. samenwerking met andere organisaties die qua doelstelling passen bij het IVN Weert e.o.

1. Inleiding

Dit beleidsplan is een uitwerking van de koers die IVN Weert e.o. de komende jaren wil volgen. Een koers die een leidraad is voor de activiteiten die onze afdeling onderneemt. Juist omdat de koers is uitgezet kunnen we, zonder ons doel uit het oog te verliezen, op allerlei gebeurtenissen reageren of anticiperen, zodat we tijdig meelopen en “bij de tijd blijven”. Uiteraard kunnen koerscorrecties uitgevoerd worden als de omstandigheden dat vereisen. M.a.w. het gaat om het doel op wat langere termijn, waar dan korte termijn acties passen.

Dit meerjarenplan is in nauw overleg met de leden en de werkgroepen tot stand gekomen.

Dit plan geeft de grote lijn aan voor de komende jaren. Per jaar wordt er zowel voor de afdeling als door de werkgroepen een jaarplanning gemaakt, waarin wordt aangegeven wat er voor het komende jaar gepland staat. Hieruit komt voort “een Centrale Planning” voor het IVN Weert e.o.

2. Doelstellingen

Visie, missie en doel van IVN.

IVN Weert e.o. volgt de visie, missie en doelen van IVN landelijk zoals hieronder beschreven.

Visie: *Lange termijn perspectief: Vanuit onze verantwoordelijkheid voor een wereld waar ecosystemen in evenwicht zijn, moeten we respectvol omgaan met de natuur.*

Missie: *Iets wat het IVN uit draagt: IVN laat je leren van de natuur en verrijkt daarmee je leven. Het laat je nadenken over je gedrag en motiveert tot milieubewust handelen.*

De IVN missie is een uitdaging om werkelijk in actie te komen, om een steentje bij te dragen aan de verbetering van de wereld. Als dat consequent wordt opgepakt moet het ons lukken veel mensen te inspireren en te betrekken. Zo leggen we de basis voor een beter omgaan met de wereld om ons heen.

Doel van de Vereniging IVN landelijk is ook om op termijn met een dubbel aantal leden jaarlijks 500.000 mensen te bereiken en bij de overheid en collega's gewaardeerde gesprekspartners te zijn.

IVN Weert e.o. wil daaraan bijdragen met haar afdeling en binnen de regio ML. Maar het speerpunt blijft: meer actieve leden te krijgen binnen onze eigen afdeling.

3. Activiteiten

IVN Weert e.o. is al vele jaren actief bezig met Natuur- en Milieu Educatie (NME). Op verschillende manieren wordt het publiek in contact gebracht met de eigen leefomgeving en ingelicht over de natuur in al zijn verscheidenheid. Ook cultuurhistorische elementen krijgen de nodige aandacht.

Vooraf ook zullen we voor de komende jaren het thema duurzaamheid opnemen in de jaarplannen. (Biodiversiteit: Dat zou onze core business moeten zijn.)

Daarnaast zou ook de klimaatverandering en dan met name haar effecten op de natuur aan de orde moeten komen.

3.1 Excursies / wandelingen / MAD (Milieu Actie Dagen)

Excursies zijn een belangrijke basis van de afdelingsactiviteiten. Hierbij komen IVN leden direct in contact met belangstellend publiek.

De laatste jaren lijkt de belangstelling van het publiek afgenomen. Daar zijn verschillende oorzaken voor aan te wijzen, zoals bijvoorbeeld een breed aanbod door verschillende natuurorganisaties. Maar ook gebrek aan informatie over inhoud van de excursies, niet tijdig bekend maken van deze excursies en wel of niet aanwezige interesse bij het publiek voor het thema lijken hierbij een rol te spelen.

De organisatoren en gidsen besteden veel aandacht en tijd aan het voorbereiden van de excursies. Wanneer de belangstelling van het publiek meer en meer vermindert, dan zal dit de motivatie van de organisatoren en de betrokken gidsen geenszins ten goede komen.

Een punt van aandacht voor ons IVN is toch zeker ook de specifieke constellatie in Weert met de aanwezigheid van het NMC. Wij halen binnen Limburg altijd de hoogste aantallen bereikte deelnemers. Maar dat komt vooral door de inzet van IVN vrijwilligers bij activiteiten in het NMC.

De komende jaren zal dan ook de nodige aandacht besteed moeten worden om weer een goede match te krijgen tussen inzet van organisatoren en gidsen enerzijds en de belangstelling en enthousiasme van het publiek anderzijds. De PR speelt hierbij een belangrijke rol.

Excursies kunnen anders worden georganiseerd om meer in te spelen op wensen van publiek en van gidsen.

Succesvolle excursies kunnen uiteraard herhaald worden, maar dit hoeft niet elk jaar. Voor een aantal excursies, die zich daartoe lenen, zullen vooraanmeldingen nodig zijn.

De voorlichting zal uitgebreid moeten worden. In onze PR moet beter omschreven worden wat er te doen is. Deze informatie moet ruim van tevoren op onze website te vinden zijn.

Het jaarprogramma wordt gezamenlijk met organisatoren en belangstellende gidsen ruim van te voren globaal door gesproken. Bij de voorbereiding van de excursies worden gidsen betrokken.

Excursies op maat

Het aantal excursies op aanvraag neemt niet toe. We moeten deze mogelijkheid in onze PR opnemen. Dit moet de komende jaren verbeteren.

Het IVN Weert e.o. levert al een forse bijdrage aan het maken van lesmateriaal voor scholen, het begeleiden van projecten etc. Ook die zijn in principe aangevraagd. Daar ligt gezien het grote aantal deelnemers dat je op deze wijze kunt bereiken zeker een prioriteit.

3.2 Cursussen

De cursussen van IVN kunnen een succesvolle manier zijn om nieuwe leden te werven. Het volgen van een cursus kan betekenen dat de cursist lid moet zijn / kan worden van het IVN.

Er bestaat reeds een werkgroep scholing.

Themagerichte cursussen

Korte themagerichte cursussen zijn erg populair en dragen bij aan de werving van leden. De opzet zal nader bekeken moeten worden. Thema gerichte cursussen kunnen het beste door de afdeling zelf geregeld worden. Wij blijven uitbreiding stimuleren van het programma. Het Kempen -Broek als ons natuurgebied meer betrekken bij cursussen.

Natuurgidsencursus (NGC)

De natuurgidsencursus (NGC) zorgt ervoor dat de deelnemers actief betrokken worden bij het werk van het IVN Weert e.o. Dit soort grotere cursussen waar mogelijk opzetten in Regio (ML) verband.

Landschapscursus ML

Is een cursus van vergelijkbaar formaat als de Natuurgidsencursus.

Bijscholing

Bijscholing is nodig om het kennisniveau van de gidsen en andere leden op peil te houden en te verbeteren. Dit kan via de landelijke organisatie, regio (ML) of de eigen afdeling. Denk hierbij ook weer aan het NMC.

3.3 Jeugd en jongeren

“Jeugd en jongeren” is een belangrijke doelgroep. Alle onderzoeken wijzen op de vervreemding van jongeren ten opzichte van de natuur. Maar ook kunnen jeugd en jongeren een rol spelen bij de verjonging en uitbreiding van ons ledenbestand: “je bereikt niet alleen de jongeren, maar ook vaak hun (groot)ouders”.

Doelstelling van de landelijke Vereniging is dan ook: “meer jeugd en jongeren betrekken bij IVN- activiteiten”.

Middelen om dat te bereiken zijn:

- Verbreden en moderniseren van het activiteitsaanbod.
- (bij)Scholing van de begeleiders.
- Samenwerking met derden die actief zijn met jeugd en jongeren.
- Een eigen jeugdafdeling. Er zijn IVN afdelingen die dat lukt.

Als er de komende jaren activiteiten op het programma staan van de landelijke vereniging, die gericht zijn op het betrekken van kinderen, hun ouders en grootouders en jongeren bij de natuur, kunnen we hier bij aansluiten. (b.v. Slootjesdag en Paddenstoelenweekend) De Natuurgidsen kunnen ook (en doen dat ook al) een belangrijke rol vervullen. Willen we echter meer jeugd bereiken, dan zal het aantal gidsen t.b.v. jeugdactiviteiten moeten worden uitgebreid.

3.4 Andere activiteiten

Publicaties

Publicaties (artikelen) kunnen een prikkel zijn om mensen met natuur in hun omgeving te laten kennis maken. Dit kan via de website en de INFO.

Lezingen en presentaties

De lezingen worden goed bezocht. Doelgroep zijn de eigen leden/vrienden maar ook de burgers in ons werkgebied. Lezingen kunnen ook worden gegeven voor of in samenwerking met andere organisaties.

3.5 Projecten

Voor wat betreft de eigen (actieve) leden zien we een tendens dat leden niet te veel verplichtingen voor langere termijn op zich willen nemen. Daar zullen we op moeten inspelen. Bijvoorbeeld doordat leden zich kunnen opgeven om mee te werken bij het organiseren van een specifieke activiteit. Maar deze werkwijze vergt ook initiatief van de leden zelf. Zij zullen niet alleen moeten reageren op oproepen, maar ook zelf aanzetten moeten geven voor nieuwe projecten.

Elke keer weer is het bedenken maar vooral bemensen van zo'n project een lastig traject. Het zijn steeds weer de zelfde, beperkt aantal mensen die eraan willen meewerken.

3.6 Beheersactiviteiten

Venel groep.

Sinds 1984 beheren zij het natuurgebiedje langs de spoorlijn Weert-Eindhoven "De Schaapsdijk" Zeer belangrijke activiteit door een groep vrijwilligers.

Vutters groep.

4. PR en Communicatie

Alleen als het publiek in ons werkgebied het IVN kent, kunnen we ons doel “mensen betrekken bij hun eigen leefomgeving” waarmaken. Zonder deelnemers geen activiteiten. We zullen IVN Weert e.o. en haar activiteiten dus goed onder de aandacht van de Weertse e.o. bevolking moeten blijven brengen.

4.1 Externe PR en Communicatie

Lokale en regionale pers

Informatie via de lokale en regionale pers blijft in de komende jaren belangrijk. En ook aansluiten bij landelijk lopende van IVN is een manier om lokaal in het nieuws te komen. Ook een meer bijzondere naamgeving van excursies of cursussen draagt bij aan vergroting van interesse.

Belangrijk hier is ook de procedure van bekendmaking. Wie moet wat op welk moment doen.

Digitale media

De afdelingswebsite van IVN Weert e.o. wordt steeds belangrijker. Dit is bij uitstek een middel om een groep geïnteresseerde burgers aan het IVN te binden. www.weertdegekste.nl blijkt cruciaal.

Samenwerking met andere organisaties

Door samenwerking te zoeken met verwante organisaties op lokaal/regionaal gebied kunnen activiteiten onder een breder en geïnteresseerd publiek worden gebracht. Dit alles onder het motto “samen sta je sterk(er)”. Bovendien kunnen we dan gebruik maken van hun leden en kanalen.

Uiteraard moet de samenwerking dan wederzijds zijn. Belangrijke vraag hierbij is: Met wie willen we samenwerken. Wat zijn de prioriteiten ? Met wie als eerste ? Met wie niet ?

4.2 Interne PR en Communicatie

PR naar onze eigen leden is van belang om hen op de hoogte te houden van alles wat er in de afdeling leeft en speelt. Wij hebben daarvoor onze “INFO”, die per kwartaal verschijnt. Ziet er goed uit. Maar het actief bijdragen aan de inhoud door de (niet actieve) leden zelf is nog beperkt.

Ook de Mail kunnen we hier goed bij gebruiken. (bijvoorbeeld bij het herinneren aan een reeds geplande activiteit)

De jaarlijkse ledenvergadering kan hierin ook een belangrijke rol vervullen. Denk hierbij aan de nieuwe opzet van de jaarlijkse ledenvergadering, die vorig jaar succesvol is verlopen.

Periodiek overleg tussen het bestuur en de diverse werkgroepen is ook van belang. Gelukkig hebben wij in ons bestuur verschillende bestuursleden die al in de verschillende werkgroepen zitten, zodat we de lijnen kort kunnen houden.

5. Organisatie / werkgroepen / ledenbeleid

5.1 Werkgroepen

Onze activiteiten worden vooral in werkgroepen voorbereid en uitgevoerd. Elke werkgroep opereert daarbij zo zelfstandig mogelijk en met een eigen (jaar)werkplan. Het afdelingsbestuur wordt op de hoogte gehouden via de notulen van vergaderingen, telefonisch bijpraten of bezoek van werkgroep activiteit. Het bestuur biedt werkgroepen begeleiding en sturing indien dat nodig is.

Opdat de werkzaamheden voldoende uitdagend en vernieuwend blijven voor zowel de leden als het publiek wordt regelmatig gezocht naar nieuwe mogelijkheden. Nieuwe leden moeten gemakkelijk tot een werkgroep kunnen toetreden. Zo blijft de werkgroep in beweging en kan soepel worden ingespeeld op maatschappelijke ontwikkelingen. Zodoende is ook belangrijk is een betere introductie voor nieuwe leden.

We trachten continuïteit te bieden in bestuur en werkgroepen door vroegtijdig te voorzien in opvolging.

Welke werkgroepen zijn er en hoe functioneren die ? Is er (geen) behoefte (meer) aan (nieuwe) werkgroepen ?

Als voorbeeld: We zullen de “Vogel Werkgroep” nieuw leven in moeten blazen.

5.2 Leden

Vrijwilligerswerk wordt niet betaald. De leden kiezen ervoor om samen met anderen iets te doen, contacten en/of werkervaring op te doen, uit solidariteit of uit gemeenschapszin. Het schept geen verplichtingen, behalve natuurlijk dat de afspraken die zijn gemaakt ook worden nagekomen. Het gebeurt niet vrijblijvend. Mensen en organisatie rekenen er wel op dat de gemaakte afspraken worden nagekomen.

Het werk wordt daarom zodanig verdeeld dat de leden niet overbelast raken. Desnoods worden keuzes gemaakt en een aantal werkzaamheden niet meer gedaan.

We blijven er aandacht aan geven om meer leden gedurende een langere periode actief te houden. We streven ernaar dat tenminste 60 % van de leden actief is.

We blijven ervoor zorgen dat leden plezier blijven houden in het werk van het IVN, dat ze het leuk en zinvol vinden.

Centrale vraag is hier hoe je de betrokkenheid van het bestaande ledenbestand vergroot.

Werving en binden van leden

De educatieve activiteiten van het IVN kunnen alleen worden uitgevoerd als er voldoende natuurgidsen beschikbaar zijn. Maar ook voor de uitvoering van andere activiteiten zijn leden nodig. Belangrijk is daarom dat de leden actief willen blijven en dat we het natuurgidsenbestand op peil kunnen houden.

Het werven van leden is belangrijk. Nieuwe leden komen vaak binnen via vrienden.

Daarnaast werkt de natuurgidsencursus (NGC) als speerpunt voor de werving van nieuwe, actieve leden. Goede en enthousiaste begeleiding van de aspirant en/of nieuwe natuurgidsen is daarbij wel een voorwaarde.

We blijven aandacht geven aan een goede introductie en opvang van nieuwe leden. We streven er naar om nieuwe leden actief en persoonlijk te verwelkomen.

We blijven zoeken naar mogelijkheden om de vereniging aantrekkelijker te maken voor jongere leden.

5.3 Deskundigheidsbevordering

De maatschappij verandert snel en ook de natuur- en milieueducatie is sterk in beweging. Natuurgidsen kunnen niet meer blijven teren op een cursus van jaren geleden, doch zullen op de hoogte moeten blijven van nieuwe ontwikkelingen en dit ook in een veranderende maatschappij moeten kunnen praktiseren. We houden de actieve leden up to date via bijscholing en themabijeenkomsten. Scholing kan het vrijwilligerswerk ook aantrekkelijker maken. Door aan scholing te doen, kijk je ook eens over je eigen muur heen.

Denk hierbij b.v. aan didactiek, digitale media.

5.4 Financiën

Zonder geld kan ook een vrijwilligersorganisatie niet bestaan. Onze financiële positie is goed. Maar dat wil niet zeggen dat we financiën niet goed in de gaten moeten blijven houden

Altijd blijft belangrijk: Waar geven we ons geld aan uit. Waar liggen de prioriteiten. (b.v. scholing)

6. Samenwerking

Samenwerking met andere organisaties biedt een bredere basis voor meer publiciteit, waardoor een groter publiek kan worden bereikt.

Ook door te participeren in overlegorganen, of samen te werken met andere vrijwilligers- en professionele organisaties, kan extra expertise worden verkregen, die goed bruikbaar is bij onze educatieve werkzaamheden.

Samenwerking met organisaties is belangrijk, omdat we goed gebruik kunnen maken van elkaars kennis en ervaring. Het gaat er ons immers om de IVN doelstelling te bereiken. Als dat samen met andere, grotere en veelal financieel krachtigere organisaties kan, geeft dat ook voor het IVN een breder kader van werken.

Afspraken met externe organisaties worden altijd aan het afdelingsbestuur gemeld en schriftelijk vastgelegd. Dat geeft duidelijkheid en maakt het gemakkelijker afspraken na te komen.